

10

Mesto Sabinov

Mestský úrad, Námestie slobody 57, 083 01 Sabinov

M a t e r i á l
na zasadnutie mestského zastupiteľstva
dňa 14. mája 2020

K bodu:

Stanovisko hlavného kontrolóra k II. zmene rozpočtu mesta na rok 2020

Predkladá:

Ing. Anton Trišč
hlavný kontrolór

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo podľa § 11
ods.4 písmeno k) v spojení s § 12
ods.7 zákona č. 369/1990 o obecnom
zriadení v znení neskorších predpisov

berie na vedomie

stanovisko hlavného kontrolóra
k II. zmene rozpočtu mesta
na rok 2020

Vypracoval:

Ing. Anton Trišč
hlavný kontrolór

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Zákon č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, dáva okrem iného obci aj povinnosť sledovať v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávať zmeny vo svojom rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov alebo zníženie výdavkov, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka, pričom schodok bežného rozpočtu obce môže vzniknúť len vo výnimočných prípadoch z dôvodu použitia prostriedkov rezervného fondu, alebo použitia účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch. Keďže už nastal reálny výpadok príjmov mesta a očakáva sa ďalší, mesto pripravilo túto zmenu rozpočtu, aby dokázalo na vzniknutú situáciu včas reagovať a prispôbiť svoje hospodárenie.

Stanovisko k druhej zmene rozpočtu mesta za rok 2020

V zmysle § 18 f ods. 1 písm. c) zákona č 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p.

predkladám

mestskému zastupiteľstvu v Sabinove odborné stanovisko k návrhu na II. zmenu rozpočtu na rok 2020.

Odborné stanovisko som spracoval na základe predloženého návrhu na II. zmenu rozpočtu. Návrh bol zverejnený na internetovej stránke a na úradnej tabuli mesta dňa 28.4.2020.

Vzhľadom na aktuálnu situáciu ohľadom pandémie koronavírusu, došlo k viacerým obmedzeniam, ktoré majú priamy dosah na pokles ekonomických ukazovateľov nielen na Slovensku, ale aj v okolitých krajinách, od ktorých je výkon našej ekonomiky takisto závislý. Na základe toho sa očakáva aj nižší výber dane z príjmov fyzických osôb, ktorej podiel je priamo poukazovaný obciam, mestám a vyšším územným celkom. Príjem z podielových daní tvorí podstatnú časť bežného rozpočtu mesta, napr. v roku 2019 tvoril až 75% vlastných bežných príjmov mesta, takže nenaplnením očakávaných výnosov podľa doterajších prognóz podielu obcí na výnose DPFO pre rok 2020 by mohlo dôjsť k ohrozeniu vyrovnanosti bežného rozpočtu mesta.

Tým, že sa očakáva nižší príjem z podielu Mesta Sabinov na výnose dane, je nutné túto skutočnosť zohľadniť aj v zmene rozpočtu, aby sa nižší príjem premietol aj do nižších výdavkov rozpočtu, aj zapracovaním do jednotlivých programov rozpočtu mesta. Podľa skutočného vývoja za prvý štvrťrok 2020 bol dosiahnutý očakávaný výnos dane vo výške 25,2 % očakávaných ročných príjmov, čo bolo pozitívne a bol naplnený očakávaný cieľ. Reálny výber dane dosiahol vyššiu úroveň o 2,03% v porovnaní z prvým štvrťrokom 2019.

V druhom štvrťroku 2020 však už začali byť dôsledky ekonomického spomalenia priamo viditeľné a začali sa naplňať očakávania poklesu príjmov. Aj keď očakávané príjmy sa za I. štvrťrok 2020 naplnili, už za apríl došlo k poklesu oproti aprílu 2019. V čase spracovávania tohto stanoviska bola združením miest a obcí zverejnená informácia, že výnos dane z príjmov fyzických osôb poukazovaný mestám a obciam v máji 2020 bude o 10,8 % menší ako v máji 2019. Pritom v pôvodne schválenom rozpočte mesta aj v rozpočte po I. zmene sa uvažovalo s príjmom vyšším ako bol skutočný príjem v roku 2019. Aj keď sa už pripravuje postupné zmiernovanie obmedzujúcich opatrení, ktoré k tomu viedli, je možné predpokladať, že spomalenie bude mať určitú zotrvačnosť a že ani do konca rozpočtového roka 2020 nedôjde k návratu do východiskového stavu, na základe ktorého bol zostavený rozpočet mesta.

Podľa mimoriadnej aprílovej prognózy Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, podľa Výboru pre daňové prognózy je odhad výnosu dane pre Mesto Sabinov na rok 2020 na úrovni 5 248 055 Eur, pričom pôvodne bola podľa odhadov rozpočtovaná suma 5 631 457 Eur. Podľa odhadovaného vývoja tak došlo k poklesu o 383 402 Eur na úroveň 93,19% pôvodne

rozpočtovanej sumy. Prognóza však uvádza nižšie príjmy aj v roku 2021 a až v roku 2022 sa očakáva mierne navýšenie príjmov oproti schválenému rozpočtu roku 2020, takže dopad krízy sa očakáva aj v strednodobom, nielen krátkodobom výhľade.

Podľa dát zo stránky ministerstva financií, ktorá v časti monitoring fiškálnej decentralizácie uvádza historické údaje o rozpočtovanom a skutočne dosiahnutom výnose dane z príjmov fyzických osôb vyplýva, že od roku 2010 do roku 2019 mal výnos medziročne rastúci trend. V roku 2019 bol výnos tejto dane až na úrovni 215,34% oproti roku 2010. Ďalší významný trend bol, že kontinuálne od roku 2014 dochádzalo ku vyššiemu skutočnému výberu dane v porovnaní z rozpočtovanou sumou. Zo starších dát ale tiež vyplýva, že po rekordnom roku 2008 nastalo medziročné zníženie výnosu dane, ktoré vzniklo ako dôsledok ekonomickej krízy. Výber dane z úrovne roka 2008 sa podarilo dosiahnuť až po štyroch rokoch v roku 2012. Kontinuálne od roku 2009 do roku 2013 bol takisto dosahovaný nižší výnos dane v porovnaní s rozpočtovanou sumou. Z toho vyplýva, že zotrvačnosť ekonomiky pri negatívnom vývoji môže byť pomerne veľká, čo môže negatívne ovplyvniť príjem samospráv aj na dlhšie obdobie.

Mesto pristúpilo zodpovedne k aktuálnej situácii a očakávaným ekonomickým trendom, čo sa prejavilo v preventívnom šetrení a obmedzovaní výdavkov už pred prijatím tejto zmeny rozpočtu a následne tieto trendy a očakávania zapracovalo do návrhu II. zmeny rozpočtu, pričom znížilo rozpočtované príjmy a úmerne k nim aj výdavky mesta v jednotlivých programoch.

Preverením požadovaných náležitostí predloženého návrhu na II. zmenu rozpočtu na rok 2020 bolo zistené, že informačná povinnosť mesta bola dodržaná, keďže návrh zmeny rozpočtu bol zverejnený analogicky podľa pravidiel pre zverejňovanie návrhu rozpočtu na internetovej úradnej tabuli mesta a na vývesných tabuliach, teda v meste obvyklým spôsobom od 28.4.2020, čo bolo viac ako stanovených 15 dní pred plánovaným termínom prerokovania v mestskom zastupiteľstve.

Predložený návrh II. zmeny rozpočtu mesta na rok 2020 je v súlade ustanoveniami zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov, je predložený na rokovanie ako vyrovnaný a jeho členenie je v súlade s §10 ods. 3 zákona na: bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a na finančné operácie, pričom samotný bežný rozpočet je zostavený ako prebytkový.

Údaje o schválenom rozpočte, jeho upravenom stave po I. a II. zmene v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

Bežný rozpočet	Schválený	I. zmena	II. zmena
Príjmy	11 748 116	11 896 947	11 321 820
Výdaje	11 428 869	11 715 745	11 245 522
Rozdiel	319 247	181 202	76 298

Kapitálový rozpočet	Schválený	I. zmena	II. zmena
Príjmy	1 944 092	2 066 270	2 036 170
Výdaje	2 683 443	2 734 635	2 763 486
Rozdiel	-739 351	-668 365	-727 316

Bežný + kapitálový	Schválený	I. zmena	II. zmena
Príjmy	13 692 208	13 963 217	13 357 990
Výdaje	14 112 312	14 450 380	14 009 008
Rozdiel	-420 104	-487 163	-651 018

Finančné operácie	Schválený	I. zmena	II. zmena
Príjmy	769 057	987 216	999 971
Výdaje	348 953	348 953	348 953
Rozdiel	420 104	638 263	651 018

Celkový rozpočet	Schválený	I. zmena	II. zmena
Príjmy	14 461 265	14 950 433	14 357 961
Výdaje	14 461 265	14 799 333	14 357 961
Rozdiel	0	151 100	0

Bežný rozpočet

V bežnom rozpočte je navrhnutý pokles príjmov o 575 127 € a pokles výdavkov o 470 323 €. Pri príjmoch sa s najväčším výpadkom uvažuje pri výnose dane z príjmov územnej samosprávy vo výške 500 141 €. Pokles ostatných bežných príjmov je očakávaný hlavne v súvislosti z uzavretím škôl, školských zariadení, stravovacích zariadení a z dôvodu obmedzenia kultúrnych a spoločenských akcií. Na základe toho sa už neuvažuje s pôvodne očakávaným príjmom 30 000 € za užívanie verejného priestranstva v súvislosti s jarmokom, ktorý sa už v tomto roku neplánuje.

V návrhu je zníženie bežných príjmov kompenzované znížením bežných výdavkov, ktoré je podrobne rozpísané na jednotlivé programy, pričom s najväčším znížením 195 347 € sa uvažuje v programe školstvo a v programe kultúra a šport o 131 778 €.

Kapitálový rozpočet

Kapitálové príjmy mesta sú znížené o 30 100 €, v dôsledku poníženej položky príjem z dotácie PSK na modernizáciu športového areálu o 40 000 €. Toto zníženie bolo z časti kompenzované navýšením príjmu z regionálneho príspevku na projektovú dokumentáciu na rekonštrukciu Meštianskeho domu o 9 900 €.

Pri kapitálových výdavkoch došlo k celkovému navýšeniu o 28 851 € miernym navýšením v štyroch programoch. K zníženiu o 43 000 € došlo len v programe kultúra a šport v dôsledku zníženia plánovaných výdavkov na MsKS o dotáciu z PSK vo výške 40 000 € a mestské múzeum o 3 000 Eur.

V celkovej bilancií tak došlo k zvýšeniu schodku kapitálového rozpočtu o sumu 58 954 € oproti stavu po I. zmene rozpočtu.

Finančné operácie

Príjmové finančné operácie boli navýšené o sumu 12 755 € o nevyčerpané prostriedky z roku 2019 na prenesené kompetencie na školstvo, ktoré sú použité vo výdavkoch v programe 4. Tým, že vo výdavkových finančných operáciách nedošlo k zmene, rozdiel finančných operácií sa navýšil presne o túto istú sumu.

Celkový rozpočet

V predloženej II. zmene rozpočtu mesta klesli celkové príjmy oproti východiskovému rozpočtu na rok 2020 o 103 304 €, pričom sa v prvej zmene rozpočtu uvažovalo naopak s vyšším celkovým príjmom ako bol východiskový. Po I. zmene rozpočtu bol celkový rozpočet prebytkový s plánovaným prebytkom 151 000 €. Uvedený prebytok mal vzniknúť na základe kapitálového príjmu za predaj prevádzkovej budovy vrátane pozemku. Uvedený príjem bol dosiahnutý no po druhej zmene rozpočtu sa už prebytok celkového rozpočtu nepodarilo udržať a rozpočet je zostavený ako vyrovnaný.

Predložená zmena obsahuje viaceré úpravy ktoré bolo nevyhnutné zapracovať do rozpočtu vzhľadom na meniacu sa ekonomickú situáciu a viaceré okolnosti, ktoré boli vyvolané aktuálnou situáciou ohľadom prebiehajúcej pandémie koronavírusu, čo spôsobilo nečakané zmeny hlavne v druhom štvrtroku rozpočtového roka.

Po II. zmene rozpočtu mesta budú nasledovať aj ďalšie jeho zmeny, na základe ktorých bude mesto reagovať na aktuálny vývoj v očakávaných príjmoch a výdavkoch .

Predložený návrh II. zmeny rozpočtu mesta na rok 2020 odporúčam mestskému zastupiteľstvu schváliť.

V Sabinove dňa 4.5.2020

Ing. Anton Trišč, hlavný kontrolór mesta